

BESITTNINGSÖVERTAGANDE AV ETT KONKURSBO

Innehåll

BESITTNINGSÖVERTAGANDE AV ETT KONKURSBO	3
1 ALLMÄNT	3
2 MEDDELANDE	5
3 BESITTNINGSÖVERTAGANDE AV EGENDOM SOM INGÅR I KONKURSBOET	7
3.1 Allmänt	7
3.2 Egendom som ingår i konkursboet.....	8
3.3 Bankkonton, kreditkort, kassa och nycklar	9
3.4 Besittningstagande av bokföringsmaterial.....	10
3.5 Utredning av immaterialrättigheter	11
3.6 Behandling av personuppgifter	11
3.7 Utmänt egendom	12
4 GÄLDENÄRENS POSTFÖRSÄNDELSER OCH ÖVRIGA FÖRSÄNDELSER	13
5 SKYDD, BEVAKNING OCH FÖRVARING AV DOKUMENT	13
6 FÖRSÄKRINGAR	14
7 AVTAL	15
8 RÄTTEGÅNGAR	17
9 MILJÖFRÅGOR	17
9.1 Avfall och farligt avfall.....	17
9.2 Förorenad mark och förorenat grundvatten.....	18
9.3 Ansvar för miljöskador	18
10 Borgen för ansvar för anlett av idkande av tillståndspliktig trafik	18
11 Uppsägning av arbetsavtal och skötsel av lönegarantiärenden	19

BESITTNINGSÖVERTAGANDE AV ETT KONKURSBO

I denna rekommendation behandlas vanliga åtgärder i samband med besittningsövertagande av ett konkursbo. På grund av särdragen i konkursbon är det inte nödvändigt att utföra alla åtgärder som tas upp här i samtliga bon, men å andra sidan kan även andra åtgärder än de som nämns här vara nödvändiga i vissa bon.

Denna rekommendation om besittningsövertagande har i första hand utarbetats för normala, fullödiga konkursförfaranden. I ett mindre bemedlat eller helt medellöst konkursbo ska boförvaltaren noga överväga vad konkursboets tillgångar räcker till för och prioritera särskilt uppgifter i anslutning till besittningsövertagande och realisering av gäldenärens egendom samt utredning av gäldenärens fordringar och verksamhet.

I ett mindre bemedlat konkursbo som förfaller ska man i inledningsskedet på normalt sätt omedelbart bland annat se till att inledande anmälningar lämnas in och att arbetstagarna informeras och sägs upp samt att gäldenärens egendom och bokföring tas i besittning. I ett medellöst konkursbo är det ofta skäl för boförvaltaren att utan dröjsmål kontakta konkursombudsmannens byrå om gäldenärens bokföring inte har upprättats och det är nödvändigt att beställa kontoutdrag för att utreda gäldenärens verksamhet.

1 ALLMÄNT

När domstolen försätter gäldenären i konkurs övergår rätten att bestämma över gäldenärens egendom till borgenärerna. För att sköta egendomen och förvaltningen av konkursboet utser domstolen en boförvaltare som utan dröjsmål ska ta över besittningen av konkursboets egendom. Boförvaltaren ska reda ut vilken egendom som hör till konkursboet och vilka rättigheter konkursboet har, försäkra sig om att dessa förblir i konkursboets besittning samt se till att egendomens värde bevaras och rättigheterna förblir i kraft. Boförvaltaren har rätt att få i 9 kap. 1 § i polislagen avsedd handräckning av polisen om boförvaltaren hindras att fullgöra sitt uppdrag (14 kap. 5 § 3 mom. i konkurslagen).

Boförvaltaren ska fortsätta besittningsövertagandet även om ändring söks i beslutet att försätta gäldenären i konkurs, eller ansökan om företagssanering har avslagits och ändringssökande pågår då konkursen inleds. Försäljning av väsentlig egendom och uppsägning av avtal som är viktiga för fortsättningen av affärsverksamheten ska dock undvikas så länge detta är möjligt med tanke på förnuftig boförvaltning. Boförvaltaren ska inte vidta några andra åtgärder än sådana som är nödvändiga för att bevara egendomens värde och rättigheterna samt åtgärder som är nödvändiga för att begränsa onödiga kostnader, om en nedläggning av konkursen har ansökts och nedläggningen verkar sannolik.

Rättsverkningarna av att försätta gäldenären i konkurs upphör om konkursen läggs ned, förfaller eller om beslutet att försätta gäldenären i konkurs upphävs.

Besittningsövertagandet kräver samarbete med gäldenären. Delegationen rekommenderar att boförvaltaren utan dröjsmål underrättar gäldenären om att konkursen påbörjas. Försättande i konkurs ska delges gäldenären personligen eller per telefon. Om detta inte är möjligt ska gäldenären underrättas så snart som möjligt till exempel per e-post eller brev.

Boförvaltaren ska bemöta gäldenären sakligt och beakta gäldenärens intressen på behörigt sätt. Gäldenären är skyldig att medverka till att boförvaltaren kan fullgöra sina uppdrag. Detta omfattar bland annat överlämnande av egendom och verksamhetslokaler i boförvaltarens besittning, handledning i datasystem samt överlämnande av de uppgifter som behövs för att upprätta boförteckningen och sköta boförvaltarens övriga uppgifter. Bestämmelser om gäldenärens ställning finns i 4 kap. i konkurslagen. Rekommendation 15 har givits om rådgivning och handledning för gäldenärer, och gäldenärens rättigheter och skyldigheter beskrivs närmare i bilagan till rekommendationen.

Boförvaltaren ska förklara för gäldenären vilka rättigheter och skyldigheter gäldenären har i konkursförfarandet. Om gäldenären försummar sin skyldighet att medverka så att boförvaltaren inte kan sköta sitt uppdrag på behörigt sätt, ska boförvaltaren först uppmana gäldenären att uppfylla sin skyldighet till medverkan. Vid fortsatt försummelse ska boförvaltaren hos domstolen yrka på sådana tvångsmedel mot gäldenären som avses i 4 kap. i konkurslagen.

Arbetstagaren är skyldig att bistå boförvaltaren i utredningen av boet. Boförvaltaren bör försöka utnyttja arbetstagarnas arbetsinsats under uppsägningstiden. Det kan vara ändamålsenligt att förlänga en nyckelpersons (till exempel en bokförare) anställning, om personen kan lämna uppgifter som behövs för boudredningen.

Om boet omfattar egendom som förfars eller snabbt mister sitt värde, måste egendomen säljas utan dröjsmål för att undvika förluster. Försäljning av boets egendom behandlas utförligare i rekommendation 11.

Domstolen förordnar en tillfällig boförvaltare för högst två veckor om en boförvaltare inte kan förordnas genast när konkursen börjar. En tillfällig boförvaltare ska inte vidta andra åtgärder än de som är nödvändiga för besittningsövertagandet eller vården av egendomen eller för att trygga konkursboets rättigheter (14 kap. 5 § 2 mom. i konkurslagen). Vanligtvis omfattar dessa åtgärder uppsägning av arbetstagarnas anställningsavtal samt eventuellt andra avtal som medför kostnader, att spärra bankkonton, sälja egendom som förfars eller snabbt sjunker i värde, skydda och försäkra annan egendom samt att ge utlåtanden och lämna meddelanden inom den uppsatta tidsfristen.

Det rekommenderas att boförvaltaren ansöker om Suomi.fi-fullmakter för elektronisk hantering av gäldenärsbolagets och konkursboets ärenden. Med hjälp av fullmakterna kan man få information om gäldenärsbolaget till exempel från MinSkatt och Inkomstregistret samt göra skattedeklarationer för gäldenärsbolaget och konkursboet.

2 MEDDELANDEN

Konkursens rättsverkningar börjar när domstolen beslutar att försätta gäldenären i konkurs. Boförvaltaren ska omedelbart därefter vidta åtgärder för att ta över boet i sin besittning. Av denna anledning är det viktigt att domstolen utan dröjsmål underrättar boförvaltaren om att konkursen har börjat.

Innan domstolen förordnar en boförvaltare ska domstolen höra den som föreslås bli förordnad till boförvaltare (8 kap. 1 § 2 mom. i konkurslagen). Då ska den som föreslås bli förordnad meddela domstolen om han eller hon av något tvingande skäl (till exempel en resa eller brådskande arbetsuppgift) inte kan börja sköta uppdraget omedelbart eller vid en bestämd tidpunkt. På detta sätt kan man undvika att domstolen beslutar att konkursen ska börja vid en tidpunkt då boförvaltaren tillfälligt är förhindrad att sköta uppdraget.

Domstolen antecknar uppgifter om konkursbeslutet i konkurs- och företagssaneringsregistret. Domstolen ska också på ett för ändamålet lämpligt sätt meddela sitt beslut i ett ärende som gäller försättande i konkurs till gäldenären och den ansökande borgenären samt borgenären som hörts i ärendet.

Boförvaltaren ska se till att kungörelsen om påbörjandet av en konkurs publiceras i den officiella tidningen, en eller flera dagstidningar eller på något annat ändamålsenligt sätt, om boförvaltaren anser att detta är nödvändigt. En kungörelse kan behövas för att ta reda på antalet okända borgenärer, upptäcka bristfälligheter i gäldenärens bokföring eller på grund av någon annan orsak.

Boförvaltaren ska begära publicering av en kungörelse utomlands, om detta följer av insolvensförordningen eller av ett internationellt fördrag som är bindande för Finland eller om det av någon annan anledning är nödvändigt.

Boförvaltaren ska underrätta alla kända borgenärer om att konkursen har börjat (22 kap. 3 § 2 mom. i konkurslagen). Underrättelsen ska göras utan dröjsmål även om ingen särskild tidsfrist föreskrivs. Boförvaltaren ska särskilt se till att de största borgenärerna underrättas så snabbt som möjligt efter att konkursen börjat. Underrättelsen ska även sändas till de övriga borgenärerna senast när boförteckningen har blivit klar. Om det senare visar sig att det finns ytterligare borgenärer, ska dessa underrättas utan dröjsmål. Ibland kan det dock av praktiska skäl (främst när det finns många borgenärer) vara ändamålsenligt att underrätta en del av borgenärerna först i samband med att bevakningsmeddelandet sänds.

Boförvaltaren ska utan dröjsmål sända ett meddelande om en konkurs som har börjat i Finland till de kända borgenärer som har sin boningsort, hemort eller stadgeenliga hemort i någon annan medlemsstat inom Europeiska unionen. Bestämmelser om meddelandets innehåll finns i Europaparlamentets och rådets förordning om insolvensförfaranden (EU)

2015/848 artikel 54). Frågan tas upp till närmare behandling i rekommendation 6.

Artikel 54.2 i insolvensförordningen innehåller en förteckning över de uppgifter som ska ges till gäldenärerna. Boförvaltaren ska använda standardformuläret "Meddelande om insolvensförfarande". Meddelandet ska också innehålla en kopia av standardformuläret "Anmälan av fordringar" som avses i artikel 55 eller information om var formuläret kan hämtas.

De blanketter som kommissionen gjort upp för boförvaltaren och borgenären finns på olika språk på webbadressen:

https://e-justice.europa.eu/topics/money-monetary-claims/insolvency-bankruptcy_fi?clang=fi

Boförvaltaren ska även utan dröjsmål lämna ett meddelande om att konkursen har börjat till utsökningsmyndigheten och lönegarantimyndigheten samt till den inskrivningsmyndighet inom vars domkrets gäldenären har en fastighet eller någon inskriven särskild rättighet samt till fartygsregistret, luftfartygsregistret och värdeandelsregistret, om konkursboet omfattar sådan egendom (2 § i justitieministeriets förordning om konkursärenden, 502/2004). I meddelandet till lönegarantimyndigheten ska nämnas huruvida gäldenären har anställda eller inte.

För meddelanden som gäller fastighet och särskild rättighet som ska göras till Lantmäteriverket ska ansökan om registrering av konkursanteckning göras i e-tjänsten. Om det inte är möjligt att använda webbtjänsterna kan meddelandet sändas per post eller ärendet uträttas vid Lantmäteriverkets kundserviceställe.

För meddelanden som gäller aktielägenheter som ska göras till Lantmäteriverket ska ansökan om registrering av konkursanteckning göras genom att skicka meddelandet per e-post eller post eller genom att besöka Lantmäteriverkets kundserviceställe.

Boförvaltaren ska enligt eget övervägande sända de meddelanden som avses i konkurslagen på det mest ändamålsenliga sättet (22 kap. 7 § i konkurslagen).

Meddelandet om att en konkurs påbörjats ska sändas till den behöriga näringsmyndigheten, om gäldenären bedriver näring som kräver ett tillstånd eller en registrering. Om t.ex. ett företag inom hotell- och restaurangbranschen som idkar införsel, partiförsäljning, utskänkning eller detaljförsäljning av alkohol försätts i konkurs, ska ett meddelande om konkursen lämnas till Tillstånds- och tillsynsverket. Konkursboet ska ansöka om ett eget försäljningstillstånd om det tar över den aktuella verksamheten. Om gäldenären har bedrivit i tobakslagen avsedd detaljförsäljning av tobaksprodukter och nikotinvätskor och konkursboet fortsätter verksamheten, ska konkursboet meddela förändringen till den kommun som har beviljat detaljhandelstillståndet (46 och 49 § i tobakslagen).

Gäldenären kan ha bedrivit sådan verksamhet som har krävt tillstånd, även om inte själva näringsidkandet har varit tillståndspliktigt. Till exempel krävs miljötillstånd för verksamhet som är skadlig för miljön. Boförvaltaren ska även i dessa fall meddela tillståndsmyndigheten om tillståndshavarens konkurs.

Verksamhet i vägtrafiken förutsätter tillstånd enligt lagen om transportservice. Lagen ger inte konkursboet någon rätt att fortsätta trafiken en viss tid från konkursens början. Enligt vedertagen praxis återkallar Transport- och kommunikationsverket Traficom trafik tillstånd för ett företag som försatts i konkurs först när det av insolvensregistret framgår att konkursen har vunnit laga kraft.

Boförvaltarens skyldighet att lämna skatte- och övervakningsanmälningar gällande gäldenärens beskattning och anställningar behandlas i rekommendationer 4 och 10. Konkursboet beviljas ett eget FO-nummer på ansökan. Konkursboet behöver ett eget FO-nummer om det betalar löner som utgör saneringsskuld eller ansöker om momsplikt eller vill bli infört i förskottsuppbördsregistret.

Gäldenären förs av från förskottsuppbördsregistret när konkursen börjar. Förskottsinnehållning ska dock inte verkställas på sådana i lagen om förskottsuppbörd avsedda ersättningar för arbete som betalas till ett konkursbo på basis av ett arbete som konkursgäldenären utfört innan försättande i konkurs eller sådana bruksavgifter som baseras på en rätt som ingår i konkursboet (Skatteförvaltningens beslut om befrielse från skyldighet att verkställa förskottsinnehållning 1 § 1 mom. punkt 24). Således behöver konkursboet inte ansöka om att föras in i förskottsuppbördsregistret för att ta emot nämnda prestationer. Konkursboet kan dock alltid separat ansöka om att föras in i förskottsuppbördsregistret, om det finns behov av det av någon annan orsak. Det kan vara fallet till exempel om konkursboet fakturerar för sådana arbeten som konkursboet själv har låtit slutföra efter konkursens början.

3

BESITTNINGSÖVERTAGANDE AV EGENDOM SOM INGÅR I KONKURSBOET

3.1

Allmänt

Boförvaltaren ansvarar för katalogiseringen av egendomen, även när katalogiseringen utförs av någon annan än boförvaltaren själv eller en av boförvaltarens anställda. Av denna anledning ska boförvaltaren eller en anställd hos boförvaltaren personligen göra sig förtrogen med de väsentligaste delarna av egendomen i konkursboet och ge klara anvisningar om hur egendomen ska katalogiseras och se till att dessa iakttas. Förutom en fysisk inventering av egendomen ska boförvaltaren utgående från bokslut, bokföring och övriga handlingar reda ut vilken annan egendom gäldenären eventuellt har. Vid besittningsövertagande av egendom som ingår i konkursboet ska hemfridsskyddet beaktas i nödvändig utsträckning.

Boförvaltaren har rätt att få uppgifter om gäldenärens bankkonton, betalningsrörelse, finansieringsavtal och finansieringsförbindelser, förmögenhet och beskattning samt om andra omständigheter som gäller gäldenärens ekonomiska ställning eller den ekonomiska verksamhet som gäldenären har bedrivit (8 kap 9 § i konkurslagen och 13 § 2 mom. 2 punkten i lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter). Boförvaltaren ska använda sig av denna rätt för att ta reda på vilken egendom som tillhör gäldenären.

3.2

Egendom som ingår i konkursboet

I konkursboet ingår, med små undantag, den utmättningsbara egendom som gäldenären har när konkursen börjar och den egendom gäldenären erhåller medan konkursen pågår. Bestämmelser om den egendom som ingår i konkursboet finns i 5 kap. i konkurslagen.

I en fysisk persons konkursbo ingår dock inte egendom som gäldenären får eller inkomster som gäldenären förvärvar efter att konkursen har börjat. Typiskt sett omfattar sådan egendom lön som inflyter till gäldenären under tiden efter att konkursen börjat. Borgenären kan utanför konkursförfarandet genom normala indrivningsmetoderindriva sina konkursfordringar av sådan ny egendom eller inkomst.

Gäldenärens pantsatta egendom ingår i konkursboet. Boförvaltaren ska vårda den pantsatta egendomen på samma sätt som annan egendom som ingår i konkursboet, om inte annat följer av panthavarens skyldighet att vårda panten. Boförvaltaren ska med panthavaren komma överens om vården av panten och kostnaderna för den.

Till konkursboet hör i allmänhet också gäldenärens egendom utomlands. Om det är ekonomiskt ändamålsenligt ska boförvaltaren vidta nödvändiga åtgärder för att få den egendom som finns utomlands och som ingår i konkursboet i konkursboets besittning. Lokala aktörer ska vid behov anlitas för besittningsövertagandet. Om centrum för gäldenärens huvudintressen finns utomlands, omfattar ett konkursförfarande som börjar i Finland dock endast gäldenärens egendom i Finland.

Ett ägar- eller återtagningsförbehåll binder konkursboet, och egendomen hör inte till konkursboet om överenskommelsen om förbehållet har ingåtts innan gäldenären har fått egendomen i sin besittning och gäldenären inte har haft rätt att överlåta egendomen vidare, foga den till annan egendom eller annars bestämma om egendomen så som en ägare gör. Konkursboet har rätt att tillträda överenskommelsen genom att betala den utestående köpesumman jämte räntor till säljaren. Konkursboet kan också lösa in egendomen genom att betala säljarens fordran.

Har överenskommelsen om ägar- eller återtagningsförbehållet däremot ingåtts först efter att gäldenären har fått egendomen i sin besittning, eller har gäldenären haft rätt att överlåta egendomen, foga den till annan egendom eller annars bestämma om egendomen så som en ägare, är förbehållet utan verkan mot konkursboet och egendomen ingår i konkursboet. I dessa fall ska säljaren bevaka sin fordran i konkursen.

Egendom som påstås tillhöra en utomstående ingår i konkursboet, om den utomståendes ställning grundar sig på ett förmögenhetsarrangemang eller annat arrangemang vars rättsliga form inte motsvarar arrangemangets verkliga innehåll eller syfte och om den rättsliga formen uppenbart används för att undvika verkställighet eller undanhålla borgenärerna egendomen (5 kap. 11 § i konkurslagen). Boförvaltarens behörigheter omfattar inte att ta utomståendes egendom i sin besittning utan den utomståendes samtycke. Boförvaltaren ska framställa ett yrkande till den utomstående om att egendomen frivilligt ska återlämnas till konkursboet. Boförvaltaren kan vid behov be polisen om handräckning vid besittningsövertagande av boets egendom. Vid behov ska boförvaltaren väcka talan vid domstol i ärendet. Om det finns risk för att den utomstående förskingrar eller överlåter egendomen vidare, ska boförvaltaren omedelbart hos domstolen ansöka om en säkringsåtgärd.

Egendom som inte tillhör konkursgäldenären, utan en utomstående, ska överlämnas till den rätta ägaren, om äganderätten till egendomen ostridigt har utretts. När egendom som har förvärvats med ägande- eller återtagningsförbehåll utlämnas ska en vederbörlig redovisning göras över vad egendomen är värd och vilket det resterande skuldbeloppet är. Den överlåtna egendomen ska katalogiseras och ett kvitto bör begäras över utlämnandet.

Enligt lagen om deponering och förvaring av kulturmaterial ska framställare, distributörer och utgivare av tryckalster och upptagningar överlåta tryckalstret eller upptagningen till Nationalbiblioteket för förvaring. Enligt 25 § i lagen är den överlåtelseskyldiges konkursbo skyldigt att fullgöra den överlåtelseskyldighet som ankommer på gäldenären.

3.3

Bankkonton, kreditkort, kassa och nycklar

Boförvaltaren ska omedelbart efter att konkursen börjat underrätta bankerna om konkursen för att bankerna ska frånta gäldenären dispositionsrätten till kontona. Dispositionsrätten till kontona ska överlåtas till boförvaltaren, om användningen av kontona fortsätter under konkursen. Boförvaltaren ska ge den fysiska person som försatts i konkurs anvisningar om att styra löner som inflyter efter att konkursen börjat och andra prestationer som inte hör till konkursboet till ett bankkonto som inte hör till konkursboet.

Konkursgäldenärens medel ska i allmänhet deponeras på ett enda bankkonto till vilket konkursboets hela betalningsrörelse koncentreras. Ett separat konto ska i regel öppnas för konkursboet. Om det är uppenbart att konkursförfarandet kommer att förfalla och konkursboets penningrörelse kommer att bli så obetydlig att det inte är ändamålsenligt att öppna ett nytt bankkonto för konkursboet, kan konkursboets penningrörelse skötas genom att fortsätta använda gäldenärens bankkonto, om kontot inte är försett med kredit. Om boförvaltaren avslutar ett konto som konkursgäldenären har haft, ska boförvaltaren försäkra sig om att de medel som inflyter på kontot överförs till det konto som har öppnats för konkursboets räkning. Boförvaltaren ska granska gäldenärens kassa och se till att den redovisas för konkursboet.

Boförvaltaren ska försöka styra boets betalningsrörelse genom bankkontot och minimera kassatillgångarna. Boförvaltaren ska ta nycklarna och passerkorten till gäldenärens lokalteter i sin besittning, om inte gäldenären eller någon representant för gäldenären behöver tillträde till lokaliteterna till följd av fortsatt verksamhet eller någon annan anledning.

3.4

Besittningstagande av bokföringsmaterial

Boförvaltaren ska ta konkursgäldenärens bokföring i sin besittning. Detsamma gäller övriga dokument som gäller konkursgäldenärens förvaltning eller ekonomiska ställning. Dessa dokument omfattar bland annat protokollen från bolagsstämmor och styrelsesammanträden, finansieringsavtal samt avtal av väsentlig betydelse för gäldenärens rörelse.

Boförvaltaren ska även se till att bokföringsmaterial som ingår i konkursgäldenärens datasystem, dataprogram, databaser och andra uppgifter som berör företaget tas i besittning. Boförvaltaren ska försöka förhindra att dessa uppgifter förstörs eller ändras. Vid behov ska boförvaltaren låta ta nya säkerhetskopior.

I samband med besittningsövertagande ska boförvaltaren reda ut vilka av företagets datasystem (ekonomiförvaltningen, bankförbindelserna) som personalen har rätt att använda och efter behov vidta åtgärder för att återkalla eller begränsa dessa rättigheter.

Besittningstagandet och förvaringen av bokföringen ska göras på det mest ändamålsenliga sättet. Om bokföringsmaterialet har förvarats eller bokföringen upprättats hos en utomstående tjänsteleverantör, kan konkursboet fortsätta avtalet mellan gäldenären och tjänsteleverantören, avsluta avtalet eller ingå ett nytt avtal.

Om gäldenärens bokföring finns i en pålitlig utomstående bokförarens besittning, kan boförvaltaren komma överens med bokföraren om att denne fortfarande ska behålla bokföringen för konkursboets räkning. Konkursboet betalar en ersättning enligt förbindelse för förvaring och användning av bokföringsmaterialet under konkursen.

Om gäldenärens bokföringsmaterial är i någon annans än gäldenärens besittning, ska det överlämnas till konkursboet. Konkursboet ska ersätta endast de direkta kostnaderna för leveransen av materialet. Den som har bokföringen i sin besittning ska överlämna gäldenärens material till konkursboet, även om det är osäkert om konkursboet kan ansvara för kostnaderna. I fall där boet inte har medel att betala de kostnader som krävs för att få bokföringen i sin besittning, har konkursombudsmannen möjlighet att kräva att den som har bokföringen i sin besittning levererar bokföringsmaterialet avgiftsfritt direkt till boförvaltaren för att utreda gäldenärens verksamhet.

För överlåtelse av elektronisk bokföring räcker det att boet ges tillgång till det system där materialet kan läsas och/eller laddas ner. Tillgång till systemet ska ges under tillräckligt lång tid för att boförvaltaren ska kunna

fullgöra sina uppgifter. Konkursboet ska, även för överlåtelse av elektroniskt bokföringsmaterial, ersätta endast de direkta kostnaderna för leveransen av materialet, såsom eventuella kostnader för teknisk lagring eller överföring.

Boförvaltaren ska göra upp en förteckning över det övertagna materialet. Av förteckningen ska åtminstone på mapp- och arkivboxnivå framgå vilka dokument mappen eller boxen innehåller samt till vilken tid dokumenten i dem hänför sig. Förteckningen kan också senare användas i konkursförfarandet, till exempel när dokument överlämnas till skatte- eller polismyndigheterna. Rekommendation nr 10 innehåller en beskrivning av hur gäldenärens bokföring ska slutföras och hur ett mellanbokslut ska göras per konkurstidpunkten.

3.5

Utredning av immaterialrättigheter

Immaterialrättigheter kan vara mycket värdefulla och boförvaltaren ska fästa särskild vikt vid övertagandet av dessa. Boförvaltaren ska försöka säkerställa att de immaterialrättigheter som ingår i konkursboet förblir i konkursboets besittning.

Boförvaltaren ska utreda vilka avtal gäldenären har ingått om immaterialrättigheter. Dessa avtal avgör i första hand om rättigheterna kan överlåtas vidare eller inte. Rättigheterna kan omfatta till exempel upphovsrätter, patent, nyttighetsmodeller och varumärken. Vid behov ska boförvaltaren anlita sakkunniga vid utredningen och besittningsövertagandet av uppgifter och egendom.

I fråga om datorprogrammen ska boförvaltaren ta reda på vilka färdigprogram eller för företaget skräddarsydda program som använts i företaget, vem som har rätt att använda dem eller äger dem, samt om de får överlåtas. Om ett datorprogram eller ett verk i direkt anknytning till det har skapats vid utförande av arbetsuppgifter som följer av ett arbetsförhållande, övergår upphovsrätten till datorprogrammet och verket på arbetsgivaren enligt 40 b § i upphovsrättslagen. Då tillhör datorprogrammet arbetsgivarens konkursbo och kan överlåtas vidare.

Boförvaltaren ska försöka få källkoder, dokumentation och lösenord till datorprogram som ägs av gäldenären i sin besittning. För att säkerställa övertagandet finns det i allmänhet skäl att göra en säkerhetskopiera av gäldenärens filer så snart som möjligt efter att konkursen börjat.

Även gäldenärens kundregister, kundavtal och andra uppgifter som hänför sig till gäldenärens verksamhet (till exempel tillverkningsformeln för en produkt, byggnadsritningar eller anvisningar) kan i vissa situationer ha förmögenhetsvärde.

3.6

Behandling av personuppgifter

System och register som innehåller personuppgifter är i konkurssammanhang bland annat kundsystem och -register, register

över borgenärer och gäldenärer, där man till exempel antecknar uppgifter om arbetstagare samt ansvarspersonernas personuppgifter.

Särskild uppmärksamhet ska fästas vid behandling av personuppgifter som tillhör speciella personuppgiftsgrupper och är känsliga. Sådana uppgifter kan till exempel vara uppgift om personens fackmedlemskap, om arbetshälsovård eller en uppgift om personens behov av socialvård.

Som personuppgiftsansvarig ska boförvaltaren vid övertagandet av boet kartlägga registren som innehåller personuppgifter och tillhör konkursboet och deras laglighet. Vid behov kan boförvaltaren få hjälp vid genomgången av dataskyddsdokumentationen till exempel av gäldenärsföretagets dataskyddsansvarig. Dataskyddet ska ombesörjas enligt EU:s allmänna dataskyddsförordning 2016/679.

Behandlingen av register innehållande personuppgifter ska dokumenteras bland annat i samband besittningsövertagande samt vid redigering-, överlåtelse och förstörelse av registren. Om förstörelsen av registren läggs ut på en utomstående, måste ett skriftligt avtal ingås mellan boet och tjänsteleverantören enligt artikel 28 i dataskyddsförordningen.

Principerna för behandling av personuppgifter definieras i artiklarna 5 och 6 i dataskyddsförordningen.

Närmare anvisningar om behandlingen av personuppgifter på dataombudsmannens webbsidor <https://tietosuoja.fi/sv/behandling-av-personuppgifter>.

Patientjournaler från tjänsteleverantörer inom hälso- och sjukvården som upphört med sin verksamhet ska överlämnas till FPA för arkivering i enlighet med 16 § i lagen om behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården.

Boförvaltaren ska anmäla upptäckta dataskyddsincidenter till dataombudsmannen på en särskild blankett <https://tietosuoja.fi/sv/anmalan-om-personuppgiftsincident> inom 72 timmar från det att incidenten blivit känd, om personuppgiftsincidenten sannolikt medför en risk för fysiska personers rättigheter och friheter. Dessutom ska dataskyddsincidenten anmälas till den som den berör, om incidenten medför en hög risk för den utsatta personens rättigheter och friheter.

3.7 Utmätt egendom

Ett utmätningsförfarande som inletts innan konkursen började avbryts när konkursen börjar och utsökningsmyndigheten överlämnar den utmäta egendomen och de medel som eventuellt har inlutit genom utmätning till konkursboet. På konkursboets begäran kan utsökningsförfarandet dock fortsätta för boets räkning. Om en annons om försäljning av den utmäta egendomen har publicerats innan konkursen har börjat, fortsätter utsökningsförfarandet trots konkursen, om inte konkursboet begär att det ska avbrytas (3 kap. 6 § 1 mom.) i konkurslagen).

Enligt högsta domstolens prejudikat HD:2017:21 kan en preskriberad fordran som är verkställbar utan dom bevakas i en konkurs och få betalning från egendom som har utmätts från fordran innan den preskriberades.

4

GÄLDENÄRENS POSTFÖRSÄNDELSE OCH ÖVRIGA FÖRSÄNDELSE

Boförvaltaren har rätt att omhänderta post som hänför sig till gäldenärens verksamhet (4 kap. 4 § i konkurslagen). På begäran av boförvaltaren ska ett postföretag antingen överlämna posten till boförvaltaren eller sända den till den adress som boförvaltaren anvisar.

Boförvaltaren har inte rätt att ta del av personliga meddelanden som är adresserade till gäldenären eller en representant för gäldenären. Om sådana meddelanden erhålls ska antingen adressaten underrättas, meddelandet vidarebefordras till adressaten eller meddelandet returneras till avsändaren. Om boförvaltaren av misstag öppnar ett personligt meddelande till gäldenären, ska boförvaltaren omedelbart avbryta läsningen när dess natur framgår.

Boförvaltaren ska försöka komma överens med gäldenärens anställda om hur boförvaltaren i tillräcklig utsträckning ska få del av meddelanden som hänför sig till gäldenärens ekonomiska verksamhet eller utredningen av konkursboet. När det gäller de anställdas e-postmeddelanden har boförvaltaren enligt bestämmelserna i lagen om integritetsskydd i arbetslivet (759/2004) samma rättigheter och skyldigheter som arbetsgivaren. Boförvaltaren ska uppmana gäldenärens representanter och anställda att styra sina personliga meddelanden till andra än gäldenärens e-postadress.

5

SKYDD, BEVAKNING OCH FÖRVARING AV DOKUMENT

Sådan egendom i boet som kan skadas av väder och vind eller av någon annan yttre orsak ska skyddas på ett ändamålsenligt sätt. Vid behov ska boförvaltaren se till att egendomen flyttas eller samlas på ett enda ställe.

Boförvaltaren ska ordna nödvändig bevakning av boets egendom. Bevakning behöver dock inte ordnas om bevakningskostnaderna är avsevärda jämfört med värdet på den egendom som ska bevakas eller om stöldrisken inte kan anses vara betydande. Om det finns anledning till det ska boförvaltaren låta byta låsen till kontorslokaler och lager.

Skyddandet av immaterialrättigheter och affärshemligheter kan kräva att gäldenärens datorer och datamedier fräntas de anställda, att vissa teleförbindelser avbryts eller att behörigheter återkallas eller begränsas.

Om det i bestämmelserna rörande gäldenärens verksamhet föreskrivs om en skyldighet att förvara vissa dokument eller uppgifter under en viss tid, kan konkursboet också omfattas av skyldigheten. En sådan skyldighet kan gälla bland annat material som tas upp i bokföringslagen, lagen om advokater och lagen om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården. Bestämmelser om förvaring av patientuppgifter

finns i 16 § i lagen om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården.

6 FÖRSÄKRINGAR

Boförvaltaren ska utreda om konkursboets lagstadgade försäkringar och övriga försäkringsskydd är adekvata. Onödiga försäkringar ska sägas upp. Anställningsbaserade försäkringar behandlas i rekommendation 4..

Boförvaltaren ska för konkursboets räkning teckna försäkringar som ger ett rimligt försäkringsskydd med hänsyn till realiseringsvärdet av boets egendom samt risken för att den kommer till skada, om gäldenären inte har frivilliga skadeförsäkringar eller om dessa har upphört att gälla. I praktiken är det ofta mest ändamålsenligt att fortsätta tidigare försäkringar eller utreda om de tidigare gällande försäkringsavtalen kan träda i kraft. Konkursboet kan fortsätta en gällande försäkring genom att meddela försäkringsbolaget. Samtidigt bör det utredas huruvida ansvarsförsäkringen innehåller ett villkor som förutsätter att försäkringen är i kraft såväl när skadan inträffar som när ersättning söks. Om försäkringen innehåller ett villkor av denna typ, finns det skäl att fortsätta försäkringen åtminstone fram till att alla kända yrkanden framställts.

Konkursboet kan för boets räkning lyfta personförsäkringen till återköpsvärde, om försäkringen innehåller återköpsrätten. Försäkringsavtal kan innehålla villkor som förutsätter att konkursboet i rask takt återoppar återköpsrätten. Är avtalet däremot sådant att förordnandet om förmånstagare inte kan återkallas, kan boet inte säga upp försäkringen och lyfta återköpsvärdet. Försäkringspremier som har betalats för en personförsäkring som har ett förmånstagarförordnande som inte kan återkallas kan även återvinnas till boet på de grunder som föreskrivs i 56 § lagen om försäkringsavtal. Konkursboet kan komma överens om att en försäkring som saknar ekonomiskt värde för boet överförs på den försäkrade själv.

Ett försäkringsbolag kan inte säga upp en trafikförsäkring på grund av att försäkringstagaren försatts i konkurs. Under konkursen ansvarar konkursboet för trafikförsäkringspremien och fordonsskatten. Konkursboet kan undvika premierna genom att göra en avställningsanmälan till försäkringsbolaget eller ett besiktningskontor. Om inte anmälan görs eller fordonet säljs eller skrotas omedelbart efter konkursens början, ska boförvaltaren meddela försäkringsbolaget att den försäkringsskyldige ändrats.

När konkursboet säljer ett fordon överläts registreringshandlingarna för fordonet i samband med försäljningen. Om registreringsbeviset har förkommit får man ett nytt registreringsbevis på besiktningskontoret med en skriftlig ansökan.

Boförvaltaren ska göra en anmälan om överlåtelse av ett fordon till fordonstrafikregistret även i det fall att fordonet försvunnit eller överlåtits till en okänd person innan konkursen börjar. I detta fall görs en anmälan till Traficom om att fordonet överlåtits till en okänd person, och en så exakt skriftlig utredning som möjligt om överlåtelsen fogas till anmälan.

Om boförvaltaren beslutar att skrota fordonet, ska fordonet levereras till ett av Suomen Autokierrätys Oy:s (www.autokierratys.fi) officiella mottagningsställen för skrotning. Mottagningsstället uppdaterar uppgiften om slutlig avregistrering i fordonstrafikregistret, och fordonets försäkrings- och skattskyldighet upphör på skrotningsdagen.

En anteckning om överlåtelse, skrotning eller avställning av fordonet i registret gör att konkursboets skyldighet att betala fordonsskatt och trafikförsäkring upphör.

Närmare uppgifter om registrering, försäkring och beskattning av fordon finns på Traficoms webbplats www.trafi.fi.

7 AVTAL

Bestämmelser om konkursens inverkan på gäldenärens avtal finns både i konkurslagen och i många speciallagar. Enligt 3 kap. 9 § i konkurslagen anses en konkursfordran som inte har förfallit till betalning i konkursen ha förfallit till betalning i förhållandet mellan borgenären och gäldenären.

Boförvaltaren ska ta reda på vilka av gäldenärens avtal som är i kraft samt säga upp de avtal som inte behövs för att sköta och realisera konkursboet. Många speciallagar innehåller uttryckliga bestämmelser om avslutande av avtal vid konkurs. Dessa bestämmelser omfattar bland annat 7 kap. 8 § i arbetsavtalslagen och i fråga om arbetsbostad 13 kap. 5 §, 8 kap. 7 § i lagen om sjöarbetsavtal, 75 § i lagen om yrkesutbildning, 63 § i köplagen, 68 § i lagen om bostadsrättsbostäder, 49 § i lagen om hyra av bostadslägenhet, 39 § i lagen om hyra av affärslokal, 19 § i jordlegolagen, 2 kap. 14 § och 4 kap. 13 § i lagen om bostadsköp, 24 kap. 6 § i ärvdabalken, 115 § i informationssamhällsbalken och 24 § i lagen om handelsrepresentanter och försäljare.

Konkursboet har enligt 3 kap 8 § i konkurslagen rätt att fortsätta de avtal som var i kraft när konkursen började, om det inte finns några bestämmelser om avslutande av avtal i speciallagarna. När konkursen har börjat har avtalsparten inte rätt att häva avtalet till följd av ett avtalsbrott från gäldenärens sida, om boet klarar av att fullgöra sina egna avtalsförpliktelser. Konkursboet ska på avtalspartens begäran inom en rimlig tid meddela om boet förbinder sig till avtalet, samt ställa begärd säkerhet för att trygga att avtalet fullgörs. Med beaktande av den tid som det normalt sett tar att ta ett konkursbo i besittning och utreda gäldenärens situation kan en svarstid på två veckor anses vara en motiverad utgångspunkt för en skälig svarstid. Trots detta ska boförvaltaren utan dröjsmål säga upp onödiga avtal eller vid behov förhandla om en längre svarstid än två veckor. Om konkursboet fortsätter avtalet, har boet massaskuldsansvar för de avtalsförpliktelser som uppkommer efter att konkursen börjat.

Om konkursen börjar mitt under betalningsperioden för ett kontinuerligt skuldförhållande (till exempel ett hyresförhållande), delas vederlaget för betalningsperioden upp dels i massaskuld, dels i skuld som ska bevakas

så att det vederlag som hänför sig till tiden efter att gäldenären försattes i konkurs är massaskuld och det vederlag som hänför sig till tiden före denna tidpunkt är skuld som ska bevakas. När vissa kontinuerliga skuldförhållanden fortsätts kan det finnas skäl för boförvaltaren att utreda eller be en leverantör att utreda antalet leveranser när konkursen började, till exempel genom att avläsa en mätare som visar förbrukning.

Boförvaltaren ska genast efter att konkursen börjat ta reda på om gäldenären har ofullbordade leveranser eller order. Boförvaltaren ska tillsammans med gäldenären och de största borgenärerna utreda huruvida det lönar sig för konkursboet att fortsätta gäldenärens affärsverksamhet. Boförvaltaren ska se till att konkursboet gör alla nödvändiga anmälningar eller skaffar tillstånd om ett beslut fattas om att fortsätta verksamhet som är anmälnings- eller tillståndspliktig för gäldenären. Bestämmelser om konkursboets rätt att fortsätta en tillståndspliktig verksamhet för gäldenären finns bland annat i 32 § och 48 § i informationssamhällsbalken, 6 § i förordningen om tillverkning och handel med utmärkelsetecken, 3 § och 70 § i lagen om privata säkerhetstjänster, 50 § i läkemedelslagen, 19 § i lagen om fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter, 24 § i skjutvapenlagen och 16 a § i marktäktslagen.

Konkursboet ansvarar för ersättningen för användningen av legoområdet, en affärslokal eller bostadslägenhet enligt hyresavtalet för den period den utnyttjar legoområdet eller lägenheten, trots att konkursboet inte tagit förpliktelserna som utgår från hyresavtalet på sitt ansvar. Uthyraren har därmed rätt att av konkursboet motta en ersättning för användning motsvarande hyreskontraktets hyra för den tid som konkursboet använder hyresområdet eller lägenheten, till exempel förvarar för sin egen räkning gäldenärens egendom på hyresområdet eller i lägenheten.

Som användning av hyresområdet eller lägenheten räknas inte konkursboets blotta förvaring av gäldenärens eller annans egendom på området eller i lägenheten. Konkursboet har ingen plikt att på egen bekostnad tömma hyresområdet eller lokaler på sådan egendom som boet inte säljer eller på annat sätt överlåter vidare.

Konkursboets ansvar för gäldenärens förpliktelser på basis av hyreskontraktet förutsätter en viss grad av aktivitet i användningen av det hyresområdet, som till exempel förvaring av egendom på området eller i lägenheten för konkursboets räkning.

På motsvarande sätt förutsätter avveckling av användning av hyresområdet aktivitet av boförvaltaren. Boförvaltaren ska meddela uthyraren när konkursboet inte längre använder hyresområdet eller lägenheten så att uthyraren kan hyra ut området eller lägenheten vidare och vid behov börja rensa hyresområdet eller städa lägenheten.

Kostnaderna för bortförandet av egendomen och rensningen av området för uthyraren utgör konkursfordringar. Uthyraren kan således bevaka kostnader för bortförandet av egendomen och städningen av området eller lägenheten som konkursfordran i gäldenärens konkurs.

8 RÄTTEGÅNGAR

Omedelbart efter att konkursen har börjat ska boförvaltaren av gäldenären, av gäldenärens anställda och biträden samt genom att studera gäldenärens dokument ta reda på om gäldenären har rättegångar eller andra myndighetsförfaranden anhängiga.

Boförvaltaren ska fortsätta anhängiga rättegångar om det är ändamålsenligt för boet. Vid behov ska boförvaltaren begära att tidsfrister förlängs för att boförvaltaren ska kunna ta reda på borgenärernas åsikt om fortsatt rättegång samt om övertagande av kostnadsansvar.

Gäldenärens egna rättegångskostnader och ersättning för motpartens rättegångskostnader som gäldenären dömts att betala från tiden före konkursens början är skulder som ska bevakas i konkursen. Om konkursboet fortsätter rättegången har det massaskuldansvar för sina rättegångskostnader och för ersättning för motpartens rättegångskostnader som konkursboet dömts att betala endast till den del rättegångskostnaderna hänför sig till tiden efter konkursens början. Boförvaltaren bör begära att domstolen i sitt avgörande bestämmer till vilken del konkursboet ansvarar för rättegångskostnaderna.

Om boet beslutar att inte fortsätta rättegången ska boförvaltaren utan dröjsmål underrätta gäldenären om detta, så att gäldenären kan fortsätta rättegången om han eller hon väljer att göra det. Gäldenären ska ges möjlighet att ta del av ärendet och handlingarna i målet. Boförvaltaren ska se till att inga rättsförluster uppstår under den tid som gäldenären behöver för att sätta sig in i ärendet.

9 MILJÖFRÅGOR

I detta kapitel beskrivs konkursboets miljöansvar utifrån de lagar och domstolsavgöranden som var i kraft då rekommendationen undertecknades. Miljöförörening kan ha pågått under en lång tid, och lagstiftningen om miljöansvar kan ha ändrats under denna tid. Konkursgäldenärens, konkursboets och mottagarens ansvar kan bestämmas på något annat sätt än det som beskrivs nedan, om miljöföröreningen har ägt rum innan de nu gällande lagarna trätt i kraft.

Vid en konkurs av en aktör som bedrivit verksamhet med miljörisker ska boförvaltaren utan dröjsmål kontakta berörda myndigheter för bedömning av nödvändiga miljöskyddsåtgärder.

Boförvaltaren ska agera på samma sätt om det i konkursboets utrymmen eller fastighet upptäckts misstänkta miljöfarliga ämnen eller utrustning eller produkter innehållande dessa.

9.1 Avfall och farligt avfall

Boförvaltaren ska se till att löst avfall och farligt avfall som finns i lokaler eller på ett område som gäldenären besitter bortförs för adekvat

behandling på det sätt som förskrivs i 28 § i avfallslagen. Konkursboet har i egenskap av innehavare som avses i 6 § 1 mom. i avfallslagen massaskuldsansvar för adekvat behandling av avfallet (HFD 2003:51 och 2017:53). Konkursboet kan med en köpare av egendom som ingår i konkursboet försöka avtala att köparen övertar ansvaret för att avfallet förs bort för behandling. Om konkursboet inte kan se till att avfallet behandlas adekvat, ska boförvaltaren underrätta ägaren till den lokal eller fastighet som gäldenären använder eller miljöskyddsmyndigheten om detta, för att dessa ska kunna ordna hanteringen av avfallet. Kostnaderna som saneringen av avfallet orsakat uthyraren i konkursen för det gäldenärsbolag som varit hyresgäst är konkursfordringar enligt vad som konstaterats ovan i punkt "7 Avtal".

9.2

Förorenad mark och förorenat grundvatten

Enligt 133 § i miljöskyddslagen är den som genom sin verksamhet har orsakat förorening av mark eller grundvatten skyldig att sanera marken och grundvattnet. Enligt den rådande tolkningen har konkursboet inte massaskuldsansvar för förorening av mark eller grundvatten som har orsakats av gäldenärens verksamhet. Konkursboet kan bli ansvarigt även för förorening av mark och grundvatten som inträffat före konkursen började, om boet fortsätter verksamheten som förorenar miljön.

När konkursboet säljer ett förorenat markområde kan köparen med stöd av 133 § i miljöskyddslagen bli skyldig att sanera området om köparen har känt till eller borde ha känt till föroreningen av marken eller grundvattnet. Enligt 139 § i miljöskyddslagen är konkursboet skyldigt att ge köparen tillgänglig information om den verksamhet som har bedrivits på området samt om förorening av marken eller grundvattnet.

9.3

Ansvar för miljöskador

Enligt 1 § i lagen om ersättning för miljöskador ersätts skador som verksamhet på ett bestämt område orsakat i omgivningen genom bland annat förorening av vatten eller mark. Enligt 7 § 1 mom. 1 punkten i lagen ligger ersättningsansvaret hos den vars verksamhet har orsakat miljöskadan. Enligt den rådande tolkningen har konkursboet inte massaskuldsansvar för miljöskador som har orsakats av gäldenärens verksamhet. Konkursboet kan påföras massaskuldsansvar även för miljöskador som orsakats av gäldenären, om boet fortsätter gäldenärens verksamhet som förorenar vattnet eller marken. Om konkursboet säljer en verksamhet som vållar miljöskada kan köparen enligt 7 § 1 momentet 3 punkten i lagen om ersättning för miljöskador bli ansvarig för miljöskadan om köparen vid överlåtelsen kände eller borde ha känt till skadan.

10

BORGEN FÖR ANSVAR FÖRANLETT AV IDKANDE AV TILLSTÅNDSPLIKTIG TRAFIK

En borgensförbindelse (så kallad verksamhetsborgen) kan ha ingåtts för gäldenärens ansvar, om gäldenären idkat tillståndspliktig gods- eller persontrafik i enlighet med lagen om transportservice.

Borgensförbindelse har ingåtts som säkerhet för betalningen av skulder som orsakas av verksamhet enligt trafikillståndet. Borgensförbindelse förvaras hos Transport- och kommunikationsverket (Traficom). Borgensförbindelsen hör inte till konkursboet, och de medel som inflyter från den kan inte användas för betalning av boets massaskulder. Borgenärens fordran i förhållande till borgensmannen förfaller inte till betalning i och med konkursen, och enligt 21 och 22 § i lagen om borgen och tredjemanspant är borgensmannen inte skyldig att betala en skuld som täcks av verksamhetsborgen och som inte förfallit till betalning. Enligt 26 § 3 mom. i samma lag har borgensmannen dock rätt att betala en skuld som inte förfallit till betalning. Med borgensmannens samtycke kan boförvaltaren således i samband med konkursförfarandet betala de skulder som täcks av borgensförbindelsen oavsett om borgenärens fordran har förfallit i förhållande till borgenären. Lagen eller förordningen innehåller inga bestämmelser om hur borgensförbindelsen ska fördelas mellan borgenärerna.

Delegationen för konkursärenden rekommenderar att boförvaltaren ser till att borgensbeloppet indrivs och fördelas till borgenärerna vid sidan av konkursförfarandet, om borgenärernas fordringar enligt boförvaltarens uppfattning har kunnat utredas tillräckligt tillförlitligt.

Vid ett fullödigt konkursförfarande kan boförvaltaren ta emot en betalning av borgensmannen för borgenärernas räkning och fördela medlen mellan borgenärerna enligt den fastställda utdelningsförteckningen (HD 2000:76).

Delegationen för konkursärenden anser att boförvaltaren kan ta emot en betalning av borgensmannen och fördela medlen mellan borgenärerna även i en konkurs som förfaller. Mottagningen och fördelningen av medel hör emellertid inte till det egentliga boförvaltningsuppdraget, utan boförvaltaren handlar i denna situation direkt för borgensmannens och borgenärernas räkning. Vid ett konkursförfarande som förfaller fördelar boförvaltaren de medel som erhållits utifrån borgensförbindelsen mellan borgenärerna enligt den utdelningsförteckning som gäldenären fastställt.

De medel som erhållits på basis av borgensförbindelsen fördelas endast till de borgenärer vars fordran har uppkommit i verksamhet enligt trafikillståndet. Boförvaltaren kan inte fakturera boet för det arbete och de kostnader som verksamhetsborgen medför, men förvaltaren kan före fördelningen av borgensbeloppet ta ut ersättning för sina kostnader samt ett rimligt arvode.

11

UPPSÄGNING AV ARBETSAVTAL OCH SKÖTSEL AV LÖNEGARANTIÄRENDEN

Några av de första uppgifterna för en boförvaltare är att säga upp arbetsavtal och sköta lönegarantiärenden. Dessa behandlas utförligare i rekommendation 4.

Helsingfors den 26 maj 2026.

Ainomarja Salmela

ordförande

Erika Laurila

sekreterare